

پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: نرجس شریعتمدار طهرانی، ۱۳۹۶

آرکائیسیم در رمان روزگار سپری شده‌ی مردم سالخورده

آرکائیسیم یا باستان‌گرایی یعنی استعمال الفاظ یا ساختارهایی که در زبان روزمره متداول نیست و به تعبیر دیگر «ادامه‌ی حیات زبان گذشته در خلال زبان اکنون است. شاید پس از وزن و قافیه، معروف‌ترین و پرتأثیرترین راه‌های تشخیص دادن به زبان، کاربرد آرکائیک زبان باشد، یعنی استعمال لفظی که در زبان روزمره و عادی به کار نمی‌رود. نویسندگان با به کارگیری واژگان باستانی در بافتی کهن از جملات و تعبیر شاعرانه دست به نوعی خلاقیت می‌زنند تا بتوانند مخاطب با خواننده‌ی اثر را به لایه‌های درونی تاریخ ببرد و از این طریق اندیشه‌های خود را به آنان منتقل کند. در این پژوهش نیز سعی شده است که به کارکرد آرکائیک زبان را در رمان روزگار سپری شده‌ی مردم سالخورده از محمود دولت‌آبادی -نویسنده‌ی توانای معاصر- پرداخته شود و انواع گوناگون آن مورد بررسی قرار بگیرد. در ابتدا به بیان اهداف، فرضیه‌ها، پیشینه و مشکلات پژوهش پرداختیم و سپس بیان کردیم که این پژوهش از سه فصل تشکیل شده است که در فصل نخست پس از آن‌که نوشتیم آرکائیسیم چیست و چگونه سبب برجستگی زبان می‌شود به انواع آرکائیسیم پرداخته‌ایم و در فصل دوم و سوم نیز انواع آرکائیسیم واژگانی و نحوی را در رمان روزگار سپری شده‌ی مردم سالخورده مورد بررسی قرار دادیم و به این نتیجه رسیدیم که کارکرد آرکائیسیم واژگانی به مراتب از آرکائیسیم نحوی است در این اثر و محمود دولت‌آبادی به خوبی از این تکنیک برای برجسته کردن اثر خود بهره برده است.

کلیدواژه‌ها: آرکائیسیم، برجسته‌سازی، محمود دولت‌آبادی، روزگار سپری شده مردم سالخورده

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۱۰۱۹۵۲۰۰۵

تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۰۶/۲۸

رشته‌ی تحصیلی: زبان و ادبیات فارسی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر کاظم دامغان ثانی

M.A. Thesis:

Rozegar_e_separi shode_ye_mardom_e_salkhorde

Arkaism or antiquity means the use of words or structures that are not common in everyday language and, in other words, "the continuation of the life of the past language in the language is now. Perhaps, after the weight and rhyme, the most famous and most influential way of identifying the language is the use of arctic language, the use of a word that is not used in everyday and ordinary language. By using the ancient vocabulary in the ancient

text, the writer hands up some poetic sentences and sentences in order to get the audience with the reader of the work into the inner layers of history and thus transfer their thoughts to them. In this research, it has been attempted to address the archeological function of the language in the novels of the aging people of Mahmoud Dowlatabadi, the contemporary ability writer, and examine various types of it. We first described the goals, hypotheses, backgrounds and problems of the research, and then we stated that this research was composed of three chapters, in the first chapter, after we wrote, what is Arkaism and how it causes language prominence, it deals with various types of archetypes. In the second and third chapters, we also examined lexical and syntactic archetypes in the novels of the elderly, and concluded that the function of lexical arcajis is highly synonymous with archeism. In this work, Mahmoud Dolatabadi was well versed in This technique has been used to highlight its effect.